Amputatie van een ledemaat

Chirurgie IJsselland Ziekenhuis
Revalidatie De Zellingen, locatie Rijckehove

Inhoudsopgave

Inleiding 2

1. Wanneer is een amputatie nodig? 2

2. De operatie 2

3. Na de operatie 2

4. Revalidatie na ontslag 2

5. GRZ Rijckehove 4
- 5.1 Prothese aanmeten
- 5.2 Training met prothese
- 5.3 Ambulant traject

6. Na het ontslag en nazorg 5

Tot slot 6

Vervolgafspraken 7

Deze folder beschrijft de gang van zaken rond een amputatie en revalidatie van een (deel van het) been of ander ledemaat

1. Wanneer is amputatie nodig?

Wanneer er geen of onvoldoende bloed naar een ledemaat - of een deel daarvan - stroomt, ontstaat weefselschade. Dan kan uiteindelijk een amputatie nodig zijn. Ook kan een amputatie nodig zijn na een ongeluk. Soms is de schade zo groot dat een amputatie de enige mogelijkheid is.

2. De operatie

Voor de operatie bespreken we met u op welk niveau uw lichaamsdeel geamputeerd zal worden. Dit is afhankelijk van het aangedane weefsel.

Tijdens de operatie gaat u onder algehele narcose.

3. Na de operatie

De amputatiestomp wordt na de operatie vaak verbonden met een drukverband. Dit drukverband wordt na 1 of 2 dagen verwijderd.
Na een amputatie van het onderbeen krijgt u op de gipskamer een zink-lijm verband. Dit is een soort lichtgewicht gips. Deze behandeling is nodig om de stomp goed te kunnen vormen voor een eventuele prothese.
Bij een amputatie van het bovenbeen wordt uw stomp dagelijks gezwachteld.

4. Revalidatie na ontslag

We kennen twee vormen van revalidatie: de geriatrische revalidatie (GRZ) en de medisch specialistische revalidatie (MSR). Het verschil zit vooral in de intensiteit en het doel van de revalidatie.

Bent u nog goed belastbaar en moet u revalideren om terug aan het werk te kunnen? Dan is MSR waarschijnlijk het meest passende voor u.
Had u ook andere aandoeningen voordat u een amputatie van een ledemaat kreeg en bent u daardoor minder belastbaar? Dan is GRZ voor u passender.

In het ziekenhuis wordt bepaald of u in aanmerking komt voor GRZ of MSR.

- Voor GRZ revalidatie werken we nauw samen met De Zellingen, locatie Rijckhove. Het transferbureau van het IJsselland Ziekenhuis meldt u aan voor GRZ.
- MSR wordt geboden in Revalidatiecentrum Rijndam. De revalidatiearts doet een aanvraag voor Rijndam. Op het moment dat er een plekje voor u is, gaat u met ontslag. Als er niet direct plek is, kunt u in bepaalde situaties tijdelijk binnen de GRZ verblijven.

Wanneer er samen met u gekozen wordt om binnen de GRZ te revalideren, gaat u een aantal dagen na de operatie al met ontslag. De medewerkers bij de Zellingen bieden de volledige wondzorg en kunnen zinklijm-verband aanleggen. U hoeft daarom minder vaak op controle in het ziekenhuis.

Centrum Orthopedie Rotterdam maakt de protheses en heeft wekelijks spreekuur op locatie Rijckehove van De Zellingen.
Als er problemen met uw wond zijn kan de Physician Assistant of de chirurg van het IJsselland langs komen in Rijckehove. Zo hoeft u niet naar het ziekenhuis te komen. Het team van De Zellingen zorgt voor goede begeleiding in het totale prothese traject.

5. Uw revalidatie in Rijckehove:

Dit zijn de eerste doelen van de revalidatiebehandeling:

- U functioneert zo veilig en zo zelfstandig mogelijk vanuit een rolstoel.
- U heeft minder last van fantoompijn en eventuele pijnklachten in uw amputatiestomp.
- U wordt begeleid bij het verwerken en accepteren van uw amputatie.
- Samen met u zorgen we voor een optimale wondgenezing en vorming van de stomp. De snelheid van de wondgenezing kan per persoon verschillen.
- Uw conditie is optimaal voor het prothese traject.

Om deze doelen te bereiken gaan we werken aan:

- uw spierkracht van de armen en benen.
- wondgenezing; verzorging van de amputatiewond, zwachtelen of zinklijmverband.
- stompvorming; als de wond voor een goed deel is genezen, wordt een *liner* aangemeten.
  Een liner is een siliconen sok, die u over de stomp rolt. De definitieve liner is uiteindelijk de verbinding tussen de stomp en de prothese.
- acceptatie van de stomp en verwerking van het verlies van een ledemaat.
  Als u daaraan behoefte heeft kunnen gesprekken met maatschappelijk werk of een psycholoog volgen.

5.1. Prothese aanmeten

In overleg met het behandelteam en de instrumentmaker wordt bepaald of en wanneer we met het aanmeten van de prothese kunnen starten. Dit doen we door middel van een gipsafdruk van de stomp. Daarna wordt de prothese gemaakt.

5.2. Training met prothese

Binnen twee weken na het aanmeten is de prothese klaar. In de meeste situaties is de stomp dan gewend aan de liner.
Hierna begint de looptraining met de prothese.
Looptraining wordt gestart in de brug. Hierbij letten we erop dat u een goed looppatroon aanleert.

5.3. Ambulant traject

Een belangrijk deel van de revalidatie is poliklinisch.
U pakt het leven thuis weer op en komt voor een aantal behandelingen naar Rijckehove toe.
Tijdens deze behandelingen kijken we vooral ook naar de dingen waar u thuis tegen aan loopt.

6 Na het ontslag en nazorg

De vorm van de stomp zal in het eerste jaar nog veranderen. Daarnaast kan ook uw looppatroon in de loop van de tijd veranderen.

Soms moet de prothese worden aangepast. Het kan ook zijn dat een aantal trainingen nodig is om uw looppatroon te verbeteren. Het is daarom belangrijk dat u op tijd aan de bel trekt als er iets niet goed gaat.

Problemen waarbij de prothese nagekeken en eventueel aangepast moet worden:

U belt voor een afspraak met centrum orthopedie op locatie Rijckehove:

- als de stomp op plaatsen rood wordt (=drukplekken),
- als de stomp pijn gaat doen bij dragen van de prothese,
- als de prothese niet goed past. De stomp is dan van vorm veranderd.

Contact:
Centrum Orthopedie, locatie Rijckehove:
010 – 292 18 30.

Problemen waarbij naar de stomp moet worden gekeken:

U belt voor een afspraak met de poli chirurgie van het IJsselland Ziekenhuis:

- als er een wondje op de stomp ontstaat,
- als de stomp pijn gaat doen, ook zonder het dragen van de prothese, of
- als u zich zorgen maakt over de stomp.

Contact:
IJsselland Ziekenhuis, polikliniek Chirurgie:
010 – 258 59 10.
Zij plannen dan een afspraak voor u in bij uw chirurg, Physician Assistant N. van Gils of bij het Wond Expertise Centrum (WEC).

Tot slot

Wij wensen u veel sterkte toe in dit intensieve traject en we hopen met u op een goede uitkomst.

Vervolgafspraken

Datum	Tijd	Naam/functie	Locatie

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u krijgt. Stel vragen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten **mijn-ijsselland**
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App **folder app**